

SA BUKA TE HOZEA Sa Vinabakala

Hozea si tozi vura nia sa zinama te Zihova pa Izireli, pa mudina e poropita Emosi. Podalae si asa pa totoso sapu koa bañara se Zeroboami vina rua, keke gua koari poropita Aisea meke Maika pu tozi vura nia sa Zinama te Zihova pa Ziuda. Hozea dogoria sa tinaraovo te Izireli la pa Asiria meke koa kamo ia sa kukuruna sa totoso sapu gorevura sa. Asa sa poropita vina betobeto sapu garunu ia Tamasa pude va balau i sari pa Izireli pude kekere pa dia hahanana kaleadi.

Variva talotaña sa tinavete te poropita Hozea, sina garunu ia Tamasa si asa pude vagi ia si keke barikaleqe barabaratana. Lopu hite soto va nabu sa barikaleqe koe Hozea, sa nana palabatu, gua sapu sa butubutu Izireli sapu lopu soto va nabu koa sa dia Tamasa meke vahesi dia votivotiki tamasa tu. Ka neta koburu si podo meke keke mo si te Hozea. Veko pania e Qoma, sa barikaleqe, se Hozea meke vagi nana votivotiki tie, ba totoso kamo ia tinasuna si hiva pule la si asa koe Hozea. Pa tataru variva taleosae si holu vagi pule nia Hozea si asa. Doduru hire si na vina titila la koe Izireli si asa sapu gua mo asa sa hahanana te Izireli la koe Tamasa.

Sa tataru te Tamasa si vata dogoro nia Hozea sapu okoro hola nia sa pude tago ia si keke barikaleqe sapu kote tataru nia si asa. Izireli si

lopu okoro hokara nia sapu gua asa ke kaqu tava kilasa.

Sari na Nati Pinaqapaqahana sa Buka

Vinarihaha te Hozea meke sa nana tatamana.

Hinia 1:1 kamo hinia 3:5

Inavoso tinazutuna Izireli. Hinia 4:1 kamo hinia 13:16

Sa inavoso pinodo pule meke sa vina tatara.
Hinia 14:1-9

Sari Zinama Tuketukele

¹ Sa zinama te Zihova si kamo la koe Hozea, sa tuna koreo e Beri, koari totoso sapu koa bañara pa Ziuda sari Uzaea, Zotamu, Ehazi, meke Hezikaea, meke koa bañara pa Izireli se Zeroboami sa tuna koreo e Zehoasi.*

Sa Barikaleqe te Hozea meke sari Koburu

² Totoso podalae zama gua koe Hozea se Zihova, si zama se Zihova koa sa, “La, mamu vagia si keke barikaleqe barabaratana, mamu haba ia, pude sari koburu si ta vagi pa binarabarata tugo, sina sa popoa si ele tavetia si keke binarabarata nomana sapu rizu va seu si arini koe Zihova.”

³ Ke haba ia sa se Qoma sa tuna e Dibalaimi, meke molu si asa meke podo ia si keke koburu koreo. ⁴ Zama se Zihova koe Hozea, “Poza nia Zezireli, sina kote va kilasia Rau sa tutina Zehu koasa eono sapu tavetia sa pa Zezireli, meke sa butubutu bañara pa Izireli si kote va mate pania

* ^{1:1} 2 Ban 14:23 kamo hinia 15:7, 15:32 kamo hinia 16:20, 18:1 kamo hinia 20:21; 2 Koron 26:1 kamo hinia 27:8, 28:1 kamo hinia 32:33

Rau.* ⁵ Koasa rane asa si kote va moku pania Rau sa bokala te Izireli koasa lolomo pa Zezireli.”

⁶ Molu pule se Qoma meke podoa sa si keke vineki. Zama se Zihova koe Hozea, “Poza nia ‘Lopu Ta Tataruena’, ura na lopu kote vata dogoro nia Rau sa Qua tataru koasa butubutu Izireli, pude taleoso nia. ⁷ Ba kote vata dogoro nia Rau sa Qua tataru koasa Butubutu Ziuda; meke kote harupi Rau. Lopu kote ta harupu pa bokala, vedara, babe pa vinaripera babe koari na hose na tie koi hose, ba koa Arau Zihova sa dia Tamasa mo.”

⁸ Mudina sapu va luara nia susu Qoma se Lopu Ta Tataruena, si vagi pule ia sa si keke koburu koreo. ⁹ Meke zama se Zihova, “Poza nia ‘Lopu na Qua Tinoni’, ura na lopu Qua tinoni si gamu, meke Arau si lopu mia Tamasa.”

Izireli si Kaqu Ta Kuri Pule

¹⁰ Zama sa poropita, “Gua ba sari tie Izireli si kote guana onone pa masamasa, sapu lopu boka ta pada babe ta nae. Koari na vasidi sapu ta zama guahe si arini, ‘Lopu Qua tinoni si gamu’ gua, si kote ta pozae, ‘Na koburu tanisa Tamasa toana,’ si arini.* ¹¹ Sari tie pa Izireli meke sari tie pa Ziuda si kote koa keke pule, meke kote vizatia rini si keke koimata meke kote ta lete pule meke toqolo sage si arini, ura kote noma hola sa rane te Zezireli*.

* **1:4** 2 Ban 10:11 * **1:10** Rom 9:26 * **1:11** Sa gnuana Zezireli si “Zihova si letea.”

2

¹ Zama la guahe koari tasimu koreo, ‘Qua tinoni,’ meke koari tasimu vineki, ‘Sarini pu tataru ni Rau.’”

Izireli si gua sa Barikaleqe sapu Luara Palabatuna

² Zama se Zihova koa sa butubutu Izireli, “Gege-sia sa tinamia, uve gegesia,
ura lopu Qua barikaleqe si asa,
meke Arau si lopu nana palabatu.

Tozi nia pude va via pania pa isumatana sa
dinono barabarata
meke pa varikorapadi ri susuna sa, sa ene
hoboro.

³ Pude lopu gua si kote la Arau meke va dodore
ia
meke va dodoxo ia, gugua pa rane sapu podo
si asa;
kote tavete guni nia Arau sa popoa Izireli gua na
qega,
va iliri la nia pa keke pepeso popana,
pude madi mate pa memeha.

⁴ Lopu kote vata dogoro nia Arau sa Qua tataru
koari nana koburu,
sina na koburu pododi pa binarabarata.

⁵ Sa tinadia si ene hoboro
meke podo i sa pa hahanana variva
kurekuredi.

Zama si asa, ‘Kote luli la i rau sari qua babaere,
arini pu poni au sa gequ ginani meke kolo,
qua pokonulu, qua lineni, qua oela, meke
qua napo.’

⁶ Gua ke kote hukata nia hilibubuku Rau sa nana
sirana;

kote bara vari likohae nia rau pude lopu
gilania sa pae kote ene gua.

- ⁷ Kote hadu luli sa sari nana babaere ba lopu
boka kamoi;
kote hata i sa ba lopu dogori.

Meke kote zama si asa,
'Kote pule la qua koasa qua palabatu keke-
nuna,
ura leanaqu tu totosona asa hola nia sapu
kamahire.'

- ⁸ Na lopu hite tumae nia sa sapu Arau mo sapu
asa
sapu ponia huiti, vaeni vaqura, meke oela,
sapu poni va soku nia siliva na qolo
sapu tavetavete ni arini pa vinahesi Beolo.

- ⁹ Gua ke kote vagi pania Rau sa Qua huiti pana
sagana sa,
meke Qua vaeni vaqura pana bogisi sa meke
nama pude napoa.

Kote vagi pule nia Rau sa Qua pokok vulu meke
lineni,
sapu pokopoko ni sa pude lopu dodore.

- ¹⁰ Ke kamahire kote vata dogoro nia Rau sa
tini dodoxona tanisa pa mata dia ri nana
babaaere;
loke tie kote vagi pania si asa pa Limaqu Rau.

- ¹¹ Kote va noso pani Rau sari doduru nana
inevana;
sari nana ɻati inevana varigara nomadi,
gua tugo sari nana Sidara Vaqura, na Rane
Sabati.

- ¹² Kote huari Rau sari nana huda vaeni meke
nana huda piqi,

sapu ari nana babaere tabarani koa sa, guni
ni sa;
kote va hiqohiqo pani Rau,
na kurukuru pinomo mo kote gani i.
 13 Kote va lipulipu ia Rau si asa koari na rane
sapu hoke va uququ va humaṇa lea la koe
Beolo si asa;
koari na rane sapu va sari pule nia si asa koari
na vikulu na patu nedala,
meke hata luli sa sari nana babaere,
ba Arau si muliṇi Nau sa,”
zama vura gua se Zihova.

Sa Tataru te Zihova La koari Nana Tinoni

14 “Gua ke kote la Arau meke hatihati vura nia;
kote turaṇa la nia Rau si asa pa qega
meke kote zama va lomolomoso ia.
 15 Vasina kote vala pule ni Arau sari nana inuma
vaeni,
meke sa Lolomo pa Akora* si kote guni nia
Rau na sasada la pa tinoa leana.
Vasina si kote kera si asa gugua koari na rane
totoso vagurana sa,
gugua koari na rane sapu vura taloa si asa
pa Izipi.*
 16 Zama vura si Arau Zihova, pa rane asa,
kote poza Nau goi na ‘qua palabatu’;
lopu kote poza pule Nau ‘qua Beolo*’ agoi.
 17 Kote va rizu pani Rau pa beruna sari pozana
e Beolo;
lopu kaqu ta poza pule sari pozapiza arini.

* **2:15** Sa ginguana sa Lolomo Akora si na Lolomo Tinasuna. Mi
tiro la pa Zosua 7:24. * **2:15** Zos 7:24-26 * **2:16** Sa ginguana
Beolo si Banara.

- 18 Koasa rane asa si kote tаветия Rau si keke
 vinariva egoi tadirini
 koari na kurukuru pinomo pa pezara meke
 sari kurukuru pa galegalearane
 meke sari na kurukuru pu gotolo pa pepeso.
 Na bokala meke na vedara meke na vinaripera
 si kote va noso ia Rau koasa popoa,
 pude doduru si kote koa pa binule.
- 19 Kote haba igo Rau pude na Qua ninae rane ka
 rane;
 kote haba igo Rau pa tinonoto meke pa
 ninono,
 pa tataru loke kokoina meke pa tataru vari-
 harupi.
- 20 Kote haba igo Rau meke lopu kote luara pani
 pule Au goi,
 meke kote tumae nia goi sapu Arau se
 Zihova.
- 21 Kote olani Rau sari na vinaravara meke tozia
 sa galegalearane pude ruku,
 kote ruku sari na lei meke va bobosia sa
 popoa pepeso;
- 22 meke sa popoa pepeso si kote va toqolia sa
 huiti,
 na vaeni vaqura meke sa oela koa sa popoa
 Zezireli*.
- 23 Kote lete ia Rau si asa koasa popoa;*
 kote vata dogoro nia Rau sa Qua tataru koa
 sa sapu Arau poza nia
 ‘Lopu Ta Tataruena’ koa Rau,
 sapu pozani, ‘Lopu na Qua Tinoni’, kote zama si
 Arau,

* **2:22** Sa gnuana Zezireli si sa Tamasa si lelete. * **2:23** Rom
 9:25; 1 Pit 2:10

‘Gamu si na Qua tinoni’;
meke kote zama si arini, ‘Agoi sa mami
Tamasa,’ gua.”

3

Taleoso nia Hozea sa Nana Barikaleqe

¹ Zama se Zihova koa rau, “La mamu va dogoro pule nia sa mua tataru koasa mua barikaleqe, be vea ta tatarue gua si asa pa votiki tie meke na barikaleqe barabaratana gua. Tataru nia gua sapu tataru guni nia e Zihova si pa Izireli, be vea vahesi guni ni arini sari votiki tamasa meke variponi lani sari resini vua qurepi koa rini, gua si arini.”

² Ke holu vagi pule nia rau si asa pa manege lima poata siliva meke keke gogoto lima ɻavulu puta kilo mamatana sa kiko bale. ³ Meke tozi nia rau si asa, “Soku rane si kote koa turanau agoi si arau; lopu kaqu na maqota si agoi babe puta turan̄a ia agoi si keke tie, na arau kote koa turan̄igo si agoi.” ⁴ Ura soku rane si kote koa loke dia bañara sari pa Izireli; kote loke dia koimata, loke vinukivukihi, babe na vina tigono hopedi pude tana vahesi, loke pokon hopedi babe beku pude vakuvakutae la koari tomate. ⁵ Mudina asa si kote pule mae sari tie Izireli meke hata ia se Zihova sa dia Tamasa meke se Devita sa dia bañara. Kote neneqaradi meke mae koe Zihova meke mae koari Nana minana koari na rane mumudi.

4

Zutui Zihova sari pa Izireli

- ¹ Mi avosia sa zinama te Zihova, gamu pa Izireli,
 sina na zinutu si tozi mae nia e Zihova
 atu koa gamu pu koa koasa popoa:
 “Loke tie si soto va nabu pa vinhesina sa
 Tamasa loke tie si tataru Nia,
 loke tie si pamaña Nia.
- ² Na tale lineveleve si tozi rina tie, kokoha, meke
 vari seke matei,
 na hiko meke barabarata;
 doduru tinarae si ta seke beto,
 meke lamo sa seke variva matei.
- ³ Koa sa ginugua hie si kulisus sa popoa,
 meke doduru pu koa vasina si matemate
 palae;
 sari kurukuru pinomo pa pezara, meke sari
 kurukuru pa galegalearane
 meke sari igana pa kolo si korapa matemate
 palae.”

Zutui sa Banara sari na Hiama

- ⁴ “Madi lopu paleke mae zinutu sari tie,
 lopu kote zutu ia keke tie si keke tie pule,
 ura sari mua tinoni si gugua arini
 pu zutu i sari na hiama.
- ⁵ Ta tubarae si gamu boni na rane,
 meke sari poropita si somana ta tubarae luli
 ko a gamu.

Ke kote huara ia Rau sa tinamia, sa popoa Izireli.

- ⁶ Sari na Qua tinoni si mate sina lopu
 tava tumatumae si arini koasa Tinarae te
 Tamasa.

Sina kilu ia gamu sa tinumatumae,
 ke kilu gamu tugo Arau pude na Qua hiama;

sina doño pania gamu sa tinarae tanisa mia
 Tamasa,
 ke kote doño pani tugo Arau sari mia
 koburu.

⁷ Totoso soku sari na hiama,
 si soku nono la sari sinea tavete maeni arini
 koa Rau;
 hobe la nia rini sa Qua tinolava nedalana
 pa beku variva kurekuredi.

⁸ Deña si arini koari na sinea tadi Qua tinoni
 meke qetu ni rini sari dia kinaleana.

⁹ Meke kote guahe: sapu taveti ri na hiama, si
 kote taveti ri na tinoni.
 Kote tava kilasa beto sari karua koari dia
 hahanana
 meke tava lipulipu koari dia tinavete
 kaleadi.

¹⁰ Kote henahena si arini ba lopu deña;
 kote somana koari na maqota pude va ma-
 suru, ba loke koburu kote podoa,
 sina veko pania rini se Zihova
 meke vala pule ni ¹¹ koari na hahanana
 maqota.

Naponapo si arini pa vaeni koana meke
 vaqurana,
 sapu vagi pani sari ginilagilana tadi na Qua
 tinoni.

*Hakohako ni sa Tamasa sari na Vinahesi
 Huporodi*

¹² Kote nanasia rini sa beku huda
 meke ta olana koasa kolu huda.

Na lulua rini sa hahanana tana maqota na ta
 turana va seu;
 meke sekea rini sa vinariva egoi koasa dia
 Tamasa.

- 13 Vukivukihi si arini koari na batu togere
 meke va uququ humaṇa lea koari na toa,
 pa kauru huda oaku, huda popola meke tere-
 biniti,
 vasina sapu aqoro va ibibu lea.
 Ke sari tumia vineki si evanae na maqota
 meke sari barikaleqe roroto maedi si
 barabarata.
- 14 Lopu kote va kilasi Arau sari tumia vineki
 pana kekere si arini pude na maqota,
 gua tugo sari barikaleqe roroto maedi
 pana barabarata si arini,
 sina sari tie mo teledia ba hata i sari na tuturue
 meke va vukivukihi turaṇi sari na maqota
 koari na beku.
 Na tinoni sapu loketona gilania si kote kamo
 ta huara!
- 15 Agoi Izireli si hinokara barabarata tugo
 ba e Ziuda mani lopu keha lulia si asa pude
 lopu ta zutu.
 Gamu pa Ziuda, lopu la pa Qiliqali;
 lopu sage la pa Beti Aveni*.
 Meke lopu tokotokoro guahe, ‘Gua sapu
 toana se Zihova!’ gua.
- 16 Sari tie Izireli si tasuna hola, korodia rizu,
 gua tugo na bulumakao totoso korona rizu.
 Vea meke kote boka pausu i e Zihova sarini
 pude guana lami pa inuma duduli?
- 17 E Iparemi si ele va pupuhia na vinahesi beku
 ke mada vekoa nana!
- 18 Totoso paho sari napo,

* 4:15 Beti Aveni gnuana si vetu tana tinavete kaleadi. Na keke pozapoza pule te Betolo.

ba hoda lamo sa tinavete maqota tadi kasa;
 leana hola koari na koimata sari hahanana
 variva kurekuredi.

- ¹⁹ Na vivirua kote sara pani,
 meke kote kurekure ni rini sari dia
 vinukivukihi la pa beku.

5

Ta Pitu se Izireli koe Tamasa

- ¹ Avosia si hie, gamu na hiama!
 Va talina mae, gamu pa Izireli!
 Va avoso, gamu pa tututi tanisa bañara!
 Sa vinaripitui hie si atu koa gamu;
 na sipata si gamu pa Mizipa,
 na vaqara ta nadorona pa Toqere Tabora.
² Sari tie va gugue si ele lohi la sa va mate tie
 tadirini.
 Kote va lipulipu i Arau sari doduru arini.
³ Arau tumae va leana nia se Iparemi;
 Izireli si lopu tome koa Rau.
 Agoi Iparemi si ele taliri la pa tinavete maqota;
 meke Agoi Izireli si kaleadi tu mua tinavete.

Vina Balau pa Vinahesi Beku

- ⁴ Sari dia tinavete kaleadi lopu va malumi
 pude pule la koasa dia Tamasa.
 Na lulia rini sa hahanana maqota sapu koa pa
 korapa bulo dia;
 meke lopu pamaña nia rini se Zihova.
⁵ Sa vinahesi pule tadi pa Izireli si va sosode pule
 ni;
 sari pa Izireli, gua tugo sari pa Iparemi, si
 tubarae ni koari dia sinea,
 Ziuda ba ta tubarae luli koa rini.

- ⁶ Pana turaña lani rini sari dia pipi meke bulumakao pude vukivukihi lani koe Zihova, si lopu dogoria rini si Asa;
 na ele va rizu va seu si Asa koa rini.
⁷ Arini ele sekea sa vinariva egoi te Zihova; podo koburu pa vale siraña si arini.
 Kamahire pa dia vinahesi beku pa Inevana Sidara Vaqura
 kote mate si arini meke sa dia inuma si kote ta huara.

Vinaripera pa Varikorapadi Ziuda meke Izireli

- ⁸ Ivua sa buki pa Qibea,
 sa buki kikiho pa Rama.
 Ivu va ululae ia sa buki varipera pa Beti Aveni,*; ego tu gamu na varane pa Benisimane, ene kekenu atu.
⁹ Iparemi si kote ta huara koasa rane vinari kilasi.
 Koari na butubutu pa Izireli si kote tozi vura nia Arau nasa si kote ta evana.
¹⁰ Sari koimata te Ziuda si gua arini pu va rizu patu voloso.
 Kote va titisi gore la nia Rau sa Qua tinañaziri koa rini guana keke naqe.
¹¹ Iparemi si ta nonovala,
 ta neti gore koasa vinaripitui,
 sina niñira sa dia hiniva pude vahesi beku.
¹² Arau si guana kaqa koe Iparemi,
 guana popozu huda koari pa Ziuda.
¹³ Totoso dogoria Iparemi sa nana minoho,
 meke Ziuda sari tubuna,

* **5:8** Mu tiro vinabakala pa vesi Hoz 4:15.

si taliri la koe Asiria se Iparemi,
 meke tioko hata tinokae koasa bañara lavata
 vasina.

Ba lopu kote boka salana igo sa,
 lopu kote boka va ibu i sa sari tubumu.

¹⁴ Ura kote guana laione si Arau koari pa Iparemi,
 guana keke laione nomana koe Ziuda.

Kote teuru va umumi Arau meke taloa Qua;
 kote paleke taloani Rau, meke loke tie si koa
 pude harupi.

¹⁵ Meke kote pule la si Arau pa Qua vasina
 osolae helahelae ni rini sari dia sinea.

Meke kote hata ia rini sa Isumataqu;
 pa korapana sa dia tinasuna si kote hata
 zonazona Au rini si Arau.”

6

Lopu Hinokara sa Kinekere Tadi pa Izireli

¹ Zama sari na tinoni, “Mae, aria mada pule la
 koe Zihova.

Ele daku rikata va umumu gita Sa
 ba kote salana gita Sa;
 ele va bakora gita Sa
 ba kote hade i Sa sari tubuda.

² Hola karua rane si kote va magogoso gita Sa;
 koasa vina ɳeta rane si kote va siŋo pule gita
 Sa
 pude boka koa si gita pa vasina sapu koa si
 Asa.

³ Aria mada lulia na pamaña nia se Zihova;
 mada zukuru nono la pude mada tumae nia
 si Asa.

Gua sapu hinokara kote gasa pule sa rimata,
 si kote kamo mae mo si Asa;

kote mae si Asa koa gita gua sa ruku pa totoso
ibu,
guana ruku sapu mae pude va bobosia sa
pepeso.”

⁴ Ba zama se Zihova, “Nasa kote boka tavete nigo
Arau si agoi, Iparemi?

Nasa kote boka tavete nigo Arau si agoi,
Ziuda?

Sa mia tataru si guana rovu pana munumunu,
guana puni sapu murimuri kekenu taloa.

⁵ Gua ke magu va umumu gamu Rau koari na
Qua poropita,

va mate gamu Rau koari na zinama pa
Nuzuqu;

sari Qua vinilasa si malakapi guana kapi koa
gamu.

⁶ Ura na tataru si okoro nia Rau, lopu na
vinukivukihi,
meke pude lulia na pamana nia gamu sa
Tamasa, gua, lopu na vinukivukihi vina
uququ.*

⁷ Gua e Adama, si ele sekea rini sa vinariva egoi,
sekea rini sa Qua vinariva egoi koa rini.

⁸ Qileadi si na vasileana lavata tadi tie kaleadi,
na tie variva mate si koadi vasina.

⁹ Gua sari tie hikohiko sapu opo aqa nia sa tie,
si gua tugo sari puku hiama;
va mate tie si arini koasa sirana la pa Sekemi;
taveti rini sari tinavete kaleadi sapu variva
kurekuredi.

¹⁰ Ele dogoria Rau si keke tintonā sapu kaleana
holo pa korapana sa butubutu Izireli.

* **6:6** Mt 9:13, 12:7

Se Izireli si vala pulenia pa tinavete maqota,
meke tava boni si asa.

11 Gua tugo koa agoi Ziuda,
na vinari pitui korapa aqa nigo.

7

1 Totoso hiva va pule la ni Rau sari tinagotago
tadi na Qua tinoni,
meke totoso hiva salanja Rau se Izireli,
si sari sinea te Iparemi si vura bakala tu
meke sari tinavete kaleadi te Sameria si ta
dogoro mo.

Na sekesekai si tavetia rini,
tie hikohiko si nuquru vetuvetu,
meke sari puku tie si hiko pa sisiran;a;

2 ba lopu boka tumae nia rini
sapu Arau va nonoga i Qua sari doduru dia
tinavete kaleadi.

Vari likohae ni mo dia sinea si arini;
dogoro betoi mo Arau.

Na Sinekesekai si pa Vetu Banara

3 Va qetuqetu ia rini sa bañara koari dia ki-
naleana,
meke va hegeri rini sari koburu tavia koari
dia kinohakoha.

4 Ari doduru si barabarata beto mo,
ñada gua tugo na opatu
sapu lopu kilu ta sutunu pule koasa tie kinakina
palava
podalae totoso ta mono sa palava osolae sage
si asa.

5 Pa rane inevana tanisa bañara
si viviri pa napo vaeni sari na koburu tavia,

meke somana naponapo sa bañara koari
kasa pu va sisire nia sa zinama te Tamasa.

- ⁶ Sari bulo dia si gua tugo na oputu;
halala sa dia kinukiti totoso la vivinei ia rini.
Sari dia inokoro si lera doduruna sa boñi;
meke katu halala pana munumunu.
- ⁷ Doduru arini si ñada gua tugo na oputu;
va matei rini sari dia bañara.
Doduru dia bañara si hoqa,
ba lopu keke si tioko hata tinokae koa Rau.

Izireli meke sari Kaiqa Butubutu

- ⁸ Se Iparemi si vari henie koari kaiqa butubutu
huporo;
se Iparemi si guana keki naperena sapu lopu
ta iliri meke kina kale.
- ⁹ Sari tie karovodi la va murimuri pania sa nana
niniranira,
ba lopu boka tumae nia sa.
Podalae keo sa kaluna,
ba lopu va nonoga ia sa.
- ¹⁰ Sa vinahesi pule te Izireli va sosode pule nia
koia sa,
be vea bakala gua sari doduru hire
ba lopu kekere pule la koe Zihova sa nana
Tamasa si asa
babe hata ia sa si Asa.
- ¹¹ Se Iparemi si guana duduru,
sapu boka ta koha mo meke loke nana
binalabala.
Kekenu si tioko hata tinokae koe Izipi,
beto si taliri la pule koe Asiria.
- ¹² Totoso la si arini, si kote ipa ni vaqara Arau si
arini;

kote daku goreni Rau gua ari na kurukuru
tapuru.

Pana avosi Rau varigaradi,
si kote saputu vagi mo Rau.

¹³ Madi ta talotana si arini,
sina ene va seu si arini koa Rau!

Kote kamoi tinahuara
sina va karikari mae koa Rau si arini!

Hiva hola nia Rau pude harupu puleni si arini
ba vivinei kokoha Nau rini si Arau pa tie.

¹⁴ Lopu kabu mae si arini koa Rau pa bulodia
ba koari dia teqe mo si kabu arini.

Varigara si arini* pude tepa huiti meke vaeni
vaqura
ba taliri va seu tu koa Rau si arini.

¹⁵ Arau va tumatumae i meke va ninira i,
ba qoraqora nau rini koari dia tinavete
kaleadi.

¹⁶ Lopu taliri la si arini koa sa Tamasa sapu
Ululuna Hola;
guana bokala lopu toñotona si arini.

Sari dia koimata si kote hoqa pa vedara
koa gua koari dia zinama vinahesi pule.

Koasa ginugua hie si kote tava sisire si arini
pa popoa Izipi.

8

Zutua e Zihova se Izireli pa Vinahesi Beku

¹ Veko la nia sa buki pa berumu!

* **7:14** Kaiqa kinubekubere koadi si zama, “Va bakora puleni magu si arini.” Tiro pa 1 Bañ 18:28.

- Keke atata* si pa kali sage koasa butubutu
 Izireli te Zihova
 sina sari tie si seke ia rini sa Qua vinariva egoi
 meke lopu luli rini sari Qua tinarae.
- ² Kabo vura se Izireli koa Rau,
 ‘Kei Tamasa, na mami Tamasa tugo si Agoi’
- ³ Ba se Izireli si ele kilu ia sapu leana;
 gua ke keke kana kote hadu luli ia si asa.
- ⁴ Va turu dia banara pa dia hiniva soti lopu
 Taqarau;
 vizata dia koimata ba lopu pa Qua vina
 malumu.
- Koari dia siliva na qolo
 si tavete dia beku si arini
 meke va kamo nia dia tinahuara teledia.
- ⁵ Kei Sameria, gona vura nia sa mua beku
 bulumakao!
- Sa Qua binugoro si guana nika la koa rini.
 Vea seunae gua si kote koa boni eko mo si
 arini?
- ⁶ Na mae guadi pa Izireli!
 Sa tuna bulumakao hie sapu na tie peqopeqo
 tavetia
 si lopu na Tamasa.
- Kote ta moku umumu mo si asa,
 sa tuna bulumakao tadi pa Sameria sana.
- ⁷ Lete ia rini sa givusu
 meke paketia rini sa vivirua.
- Sa qaqloto si koa ba loke kikona;
 ke loke palava si kote va gavoria sa.
- Pana va vura huiti sa,
 ba ari tie karovodi na kote onolo pania.

* **8:1** Sa atata si na vinagilagilana sa butubutu banara te Asiria.

- ⁸ Ta onolo taloa se Izireli;
 kamahire si koa turāna votiki butubutu si
 asa
 guana keke tīnitoṇa sapu loke laena.
- ⁹ Ura ele ene seu latu pa Asiria si arini
 guana doŋ'ki pinomo sapu ene ekena.
 Ele holuholu pule nia se Iparemi la koari
 nana babaere.
- ¹⁰ Na ele holuholu puleni tu koari kaiqa bu-
 tubutu,
 ba kote varigara puleni Arau.
 Kote podalae matemate palae si arini
 pa kauruna sa vina kilasa tanisa keke
 bañara nīnirana.
- ¹¹ Taveti tugo Iparemi sari soku hope tana va
 vulasa sinea,
 ba ta evaŋae na hope tana tavete va sea mo
 si arini.
- ¹² Kubere poni Rau sari soku ginugua koari Qua
 tinarae,
 ba guni ni arini na tīnitoṇa karovodi tu.
- ¹³ Va vukiyukihi mae si arini koa Rau
 meke henai rini sari masa,
 ba lopu qetu ni Arau Zihova si arini.
 Kamahire kote balabala pulei Rau sari dia ki-
 naleana
 meke va kilasi koari dia sinea:
 Kote pule la mo si arini pa Izipi.
- ¹⁴ Ele muliŋi nia Izireli si Asa pu va podakana,
 meke kuri dia vetu bañara;
 meke gobai Ziuda sari soku nana vasileana.
 Ba kote garunu gore la nia Arau sa nika koari dia
 vasileana lavata
 sapu kote sulu pani sari dia vasileana ta
 gobadi.”

9*Tozi Vura nia Zihova sa Vina Kilasa te Izireli*

- ¹ Kei Izireli, mi noso koari mia qinetuqetu;
 mi lopu qetuqetu koari na inevaña gugua ari
 na butubutu huporo.
- Ura ele sekea gamu sa vinariva egoi koasa mia
 Tamasa;
 okoro nia gamu sa tinabara tana magota
 koari na vasina paqapaqahana huiti.
- ² Koari na vasina ta paqaha sari na kiko huiti
 koari na qaqlotodi si lopu kote vagi ni
 ginani ri na tie,
 meke koari na vasina munala vagi kolo
 qurepi si lopu kote ta vagi sari dia vaeni
 vaqura.
- ³ Lopu kote koa hola si arini pa popoa te Zihova;
 se Iparemi si kote pule la pa Izipi
 meke kote la hena ginani bonidi pa Asiria.
- ⁴ Lopu kote variponi vaeni la koe Zihova si arini,
 sari dia vinukivukihi ba lopu kote qetu ni Sa.
 Kote guana bereti tadi pa haqohaqaona sari
 vinukivukihi arini;
 doduru pu hena i si kote boni beto mo.
 Kote teledia mo hena ia;
 lopu kote variponi nia rini pa Zelepade te
 Zihova.
- ⁵ Koari mia rane ta vizatadi pude inevaña si nasa
 si kote tavetia gamu,
 koari na rane inevaña te Zihova?
- ⁶ Be govete nia gamu sa tinahuara,
 ba kote varigara ni mo e Izipi,
 meke Memipisi kote pomununi gamu.

Sari mia tinagotago pa siliva si kote vagi hobei
 na hilibubuku,
 meke na hiqohiqo rakihi kote sini sari mia
 ipi.

⁷ Sari na rane vina lipulipu si korapa mae,
 sari rane pude variva kilasi si ele kamo.

Mani tumae nia Izireli si hie.

Koa gua sapu soku hola sari mia sinea
 meke mia kinukiti koe Zihova si noma hola,
 si balabala ia gamu sapu sari poropita meke
 sarini pu ta garunudi pa Maqomaqo te
 Tamasa

si guana tie pekipekidi.*

⁸ Sa poropita meke sa qua Tamasa,
 si na tie kopu pa Iparemi,

ba na sipata aqa nia si asa koari doduru nana
 sirana,
 meke pa Zelepade te Zihova tugo ba kana ia
 rina tinoni sa poropita.

⁹ Ele lodu lohi la sa dia kinaleana,
 gugua koari na rane pa Qibea.

Kote balabala pule vagi Tamasa sari dia ki-
 naleana
 meke va kilasi koari dia sinea.*

Sinea Tadi na Tie Izireli meke sa Vuana

¹⁰ Zama se Zihova, “Totoso dogoro vagia Rau se
 Izireli,
 si guana hata vua qurepi pa qega;
 totoso dogori Rau sari tiatamamia,
 si guana totoso ta dogoro sari vua kekenu pa
 huda piqi.

* 9:7 Lk 21:22 * 9:9 Zaz 19:1-30

Ba sipu kamo la rini pa toqere Peoro vasina
 tavahesi se Beolo,
 si poni puleni koasa beku variva kurekurena
 asa
 meke variva malederedi gua tugo sa tinitona
 sapu vahesia rini.*

¹¹ Sa tinolava te Izireli si kote tapuru taloa guana
 kurukuru,
 lopu kote gavoro pa tia, lopu kote molu, lopu
 kote podopodo.

¹² Be guana podo koburu si arini,
 ba kote mate pani Arau sari doduru.

Madi talotana si arini
 pana taliri taloa si Arau koa rini!

¹³ Ele dogoria Rau se Iparemi, leleana gua pa
 Taea,
 ta lete pa vasina leleana.

Ba kote turanya vurani Iparemi
 sari nana koburu pude tava mate.”

¹⁴ Ego Zihova, poni lani,
 na sa kote poni lani Goi?

Poni ni kokoana koburu sapu huara molu
 meke sari susu sapu loketonana.

Leve nia Zihova se Izireli

¹⁵ Zama se Zihova, “Koa gua koari doduru ki-
 naleana sapu taveti rini pa Qiliqali,
 si kana i Rau si arini vasina.

Koa gua koa ri na dia tinavete kaleadi,
 ke kote hadu vura ni Arau koasa Qua popoa
 Izireli.

Lopu kote tataru pule ni Arau;
 doduru dia koimata si seke tinarae beto.

* **9:10** Nab 25:1-5

16 Se Iparemi si ta seke gore,
sari karoso dia si harahara,
lopu vua si arini.

Be podo koburu ta tataruedi rini ba kote va mate
i Arau.”

Zama nia sa Poropita sa Guguana sa Butubutu
Izireli

17 Sa qua Tamasa kote kilu i si arini
sina lopu va tabe ia rini si Asa;
kote ene la mae si arini koari na butubutu
huporo.

10

1 Izireli si na huda vaeni sapu repaha va labe
lelañana;

vua va soku si asa pude gana telena.

Totoso soku nono la sari nana vuvua,
si kuri va soku hope tugo si asa;
totoso tagotago sari tie pa dia pepeso,
si va sari i rini sari dia patu hopedi koari na
vinahesi beku.

2 Sari bulo dia si sekesekai,
ke kamahire si kaqu vagia rini sa laena sa
dia sinea.

Kote seke goreni Zihova sari dia hope
meke huari sari dia patu hopedi.

3 Totoso asa kote zama si arini, “Gami si loke
mami banara

sina lopu va lavata ia gami se Zihova;
gua ba pude tago ia gami si keke banara
si nasa si kote boka tavete poni gami sa?”

4 Soku vina tatara si tozi rini,
zama tokotokoro kokoha tugo
meke tavete vinariva egoi;

gua ke sa vari turaña la pa koti si ari gana
 guana duduli poizini pa inuma sapu lopu ele
 ta letena.

⁵ Saripu koa pa Sameria si matagutu,
 vea beka sa dia beku bulumakao pa Beti
 Aveni*, gua.

Na kote kabo ia ri nana tie si asa,
 meke gua tugo sari hiama sapu vahesi beku
 di,
 arini pu qetuqetu nia sa tinolava tanisa,
 sina ta vagi palae si asa koa rini pu la pa tina
 raovo.

⁶ Kote ta paleke la si asa pa Asiria
 guana dia vinariponi koasa bañara lavata
 vasina.

Se Iparemi si kote va sisire nia rini;
 se Izireli si kote kurekure ni sari nana beku.

⁷ Se Sameria meke sa nana bañara si kote ale
 taloa
 guana keke umumu huda pa beru kolo.

⁸ Sari vasidi ululudi sapu kaleanadi* si kote ta
 huara.

Asa sa sinea nomana tadi pa Izireli.

Sari hilibubuku na hiqohiqo rakihi si kote toqolo
 vasina
 meke nobi sari dia hope.

Totoso asa kote zama si arini koari na toa,
 “Tamunu gamil!” kote gua,
 meke koari na toqere si, “Hoqa mae gami!”
 gua.*

Vilasa ia e Zihova se Izireli

* **10:5** Mu tiro vinabakala pa vesi Hoz 4:15. * **10:8** Sa vasina
 ululu sapu kaleana hola si Betolo. * **10:8** Lk 23:30; Rev 6:16

- 9 "Podalae pa totoso pa Qibea, si tavete va sea si
 agoi Izireli,
 meke vasina mo si koa agoi.
 Vea, lopu kamo la i tu na vinaripera
 saripu tavete va kaleana pa Qibea?**
- 10 Totoso hiva, kote va kilasi Arau si arini;
 kobi butubutu si kote varigara pude raza i
 pude va kilasi koari dia soku ɻavulu sinea.
- 11 Izireli si na bulumakao manavasana
 sapu malumu sisigitu pude varipaqaha ni
 sari huiti;
 ke kote vekoa Rau sa ioki^d
 koasa rua leleana tanisa.
- Kote garunu zuzuku ia Rau se Iparemi,
 meke Ziuda kote daku ia sa geligeliana,
 meke Izireli kote geli va malohoro ia sa
 pepeso.
- 12 Lete ia sa tinoñoto, pude mua si asa,
 mamu paketia sa vuana, sa tataru sapu loke
 kokoina,
 mamu geli ia sa pepeso sapu lopu ele ta
 umana;
 ura na kamo he sa totoso pude mu hata ia se
 Zihova,
 pude mani mae meke titisi atu nia sa
 tinoñoto koa goi.*
- 13 Ba ele lete ia tu goi sa kinaleana,
 ele paketia tu goi sapu kaleana,
 ele hena ia tu goi sa vuana sa sinekesesekei,
 sina ele kalavarae si agoi koasa mua ɻinirañira
 telemu

* **10:9** Sa butubutu te Benisimane si tava mate pa Qibea koari
 na dia sinea. * **10:9** Zaz 19:1-30 * **10:12** Zer 4:3

meke koari mua soku tie varipera.

¹⁴ Ke sa vevehena sa vinaripera si kote sage la
raza koari mua tinoni,
pude sari doduru mua vasileana ta gobadi si
kote ta huara,
gua sapu huara ia Salamanu si pa Beti
Arabeli koasa rane varipera,
totoso sapu ta hiru pa pepeso sari koburu meke
sari tinadia.

¹⁵ Gua asa si kote ta evaṇa koa goi, Betolo,
sina sa kinaleana tamugoi si noma hola.

Pana maraqata mae sa rane asa,
si kote ta huara taloa hokara sa baṇara pa
Izireli.

11

Sa Tataru te Tamasa koari pa Izireli

¹ Totoso koburuna se Izireli, si tataru nia Rau si
asa,
ke tioko vura nia Arau pa Izipi sa Tuqu
koreo.*

² Ba totoso titioko nono la si Arau koe Izireli,
si rizu va seu nono la tu si arini koa Rau.
Va vukivukihi la koe Beolo si arini
meke va uququ humaṇa lea la si arini koari
na beku.

³ Arau mo va tumatumae nia ene se Iparemi,
turaṇi Arau pa lima dia;
ba lopu boka tumae nia rini
sapu Arau mo salaṇi.

⁴ Arau turaṇi koasa iku tataru
koari nā aroso tataru kopuni Rau.
Ovulu pania Rau sa ioki pa ruadia

* **11:1** Ekd 4:22; Mt 2:15

- meke kokopo gore si Arau pude poni i.
- 5** Hokara kote pule la mo pa Izipi sari
 meke hokara kote Asiria mo bañara ni
 sina korodia pule mae koa Rau?
- 6** Na vedara si malakapi pa korapa dia vasileana,
 kote ta huara sari roto koari dia sasada
 meke va mate pani sari dia hiniva.
- 7** Sari Qua tinoni si ninira sa dia hiniva pude
 taliri ya seu koa Rau.
 Be titioko mae si arini koa Arau sa Tamasa
Ululuna Hola
 ba lopu kote la si Arau meke ovulu sageni.
- 8** Iparemi, vea meke kote veko pani igo Arau?*
 Izireli, vea meke kote vala nigo Arau koari
 na kana?
 Vea meke kote huara igo Arau gugua ari pa
 Adima?
 Vea meke kote guni nigo Arau sapu gua ari
 pa Zeboimi*?
 Sa Buloqu si hobe pa korapaqu Arau;
sinia na tataru sa Buloqu.
- 9** Lopu kote va gorevura ia Arau sa Qua
tinanaziri,
 meke lopu kote taliri si Arau meke huara ia
 se Iparemi.
- Ura na Tamasa si Arau meke lopu na tie,
 sa Tamasa Hopena si pa vari korapa mia.
 Lopu kote mae si Arau pa binugoro.
- 10** Kote luli Au rini si Arau Zihova
 kote kurumu guana laione si Rau.

* **11:8** Diut 29:23 * **11:8** Sari vasileana Adima meke Zeboimi
 si ta huara turanae koari Sodomu meke Qomora.

Meke pana kurumu si Arau
 si kote neneqara sari Qua koburu meke pule
 mae gua pa kali lodu rimata.
 11 Kote neneqaradi meke kamo mae
 guana kurukuru, mae guadi pa Izipi,
 guana kukuva pa Asiria.
 Kote va koa i Arau pa dia popoa,”
 zama vura gua se Zihova.

Ta Zutu sari pa Izireli meke Ziuda

12 Zama se Zihova, “E Iparemi si ele vari likohae
 Nau koha,
 sa butubutu Izireli si vari likohae Nau
 sinekesekai.
 Meke Ziuda si lopu pamaña nia sa Tamasa,
 lopu vahesi Au rini, Arau sa Tamasa Hopena
 sapu kopu ni sari Nana zinama.

12

- 1 Sari tinavete te Iparemi si loke laedi doduru
 rane, gua sapu deña nana mo pa givusu;
 doduruna sa rane si hadu lulia sa sa givusu
 pa kali gasa rimata
 meke va soku ia mo sa sa koha meke sa
 tinahuara
 tavetia sa sa vinariva egoi koe Asiria
 meke garunu la oela olive pa Izipi.”
- 2 Na tinazutuna e Ziuda si paleke mae nia e
 Zihova;
 E Zekopi si kote va kilasa ia Sa koari ha-
 hanana tadi nana tinoni,
 meke kote lipu i Sa gua sapu taveti sa.
- 3 Pa tiana sa tinana si tuquea sa sa huhubakulu
 nenena sa tasina koreo;

totoso tie sa, si toketokea sa sa Tamasa.**

⁴ Uve, varinaza si asa koa sa mateana te Tamasa
meke bokaboka si asa.

Kabo si asa meke tepa minana koa sa.

Pa Betolo si dogoria Tamasa si asa
meke zama ia Sa vasina.

⁵ E Zihova Tamasa Tadi na Qeto Minate,
e Zihova sa pozapoza sapu kaqu tavahesi nia
Sa!

⁶ Ba kaqu pule la si goi Izireli koasa mua Tamasa;
mamu kopu nia sa tataru meke sa tinoñoto,
mamu koa aqa nia sa mua Tamasa doduru
totoso.

Hinodana La sa Zinama Vinari Pitui

⁷ Zama se Zihova, “Sa tie holuholu si tavetavete
nia sa sikele kokohana;
leana hola koa sa sapu pude hiko.

⁸ Se Iparemi si zama va titie,
‘Arau si tagotago hola; ele evanæe na tie
tagotago si arau.

Koari doduru qua tinagotago si lopu boka dogo-
ria rini koa rau si keke sinea babe tinavete
kaleana.’

⁹ Arau se Zihova sa mia Tamasa,
pu vagi vura ni gamu pa Izipi;
kote va koa pule gamu Arau pa ipi,
gua koari na rane madidi tamugamu pude
somana pa inevanæa.*

¹⁰ Zama koari na poropita si Arau,
soku dinogodogorae si poni lani Rau koa rini
meke tozini Rau koa rini sari na parabolo^d.”

¹¹ Vea, kaleana hola si pa Qileadi?

* **12:3** Zen 25:26 * **12:3** Zen 32:24-26 * **12:9** Liv 23:42-43

- Sari tienā si loke laedi mo?
 Vea, va vukivukihi bulumakao tugo sari pa
 Qiliqali?
- Sari dia hope si kote guana vinarigara patu
 pa pepeso sapu nama pude ta lete.
- ¹² Se Zekopi si ele govete la koasa pinaqaha
 popoa tanisa butubutu Arami;
 se Izireli si nabulu pude vagi barikaleqe
 meke pude boka holu ia gua si kopu sipi si
 asa.*
- ¹³ Tavetavete nia e Zihova si keke poropita pude
 turanā vura nia se Izireli pa Izipi,
 koasa poropita si kopu nia Tamasa si asa.*
- ¹⁴ Ba va gevuria Iparemi sa tinañaziri Tanisa;
 ke sa nana Bañara kote va kilasia si asa koari
 na tinavete variva mate tanisa,
 meke lipui sari nana sinea variva
 kurekuredi.

13

Bugoro ni e Zihova sari pa Izireli

- ¹ Pana zama se Iparemi, si neneqara sari tie;
 pa Izireli si ta pamañae si asa.
 Ba ta zutu nia sa sa vinahesina e Beolo meke
 mate.
- ² Kamahire si kaleana nono la tu si arini;
 koari dia siliva si taveti rini sari na beku
 meke vahesi i,
 sari kineha si tavete va leleana i rini,
 doduru arini si na tinavete tadi na mata-
 zona.
- Zama ni arini sari na tie hire, sapu,

* **12:12** Zen 29:1-20 * **12:13** Ekd 12:50-51

“Vukivukihi ni rini sari na tie
meke uma i rini sari na beku bulumakao,”
gua.

- ³ Gua ke kote guana rovu pana munumunu si arini,
guana puni sapu murimuri kekenu taloa,
guana duduli popadi sapu ta givusu taloa
koasa vasina ta paqaha sari na kiko huiti
koari na qaqlotodi,
guana tuñaha sapu govete vura gua pa vuida.
- ⁴ Zama se Zihova, “Ba Arau se Zihova sa mia Tamasa,
pu turaña vurani gamu pa Izipi.
Loke Tamasa si kote tumae nia gamu ba Arau mo,
loke Hinarupu ba Arau mo.
- ⁵ Kopuni gamu Arau pa korapa qega,
pa korapa popoa sapu vasina ɳada sa mañini.*
- ⁶ Totoso poni Rau, si deña si arini;
totoso deña rini, si podalae va titie dia mo;
beto si mulini Nau mo arini si Arau.
- ⁷ Ke kote kamo la i Arau guana laione,
guana leopadi si kote eko aqa Qua pa kali sirana.
- ⁸ Guana bea^d sapu ta hiko sari tuna bea,
si kote la rapati Rau meke teuru pani.
Guana laione oviana si kote hena beto pani i Arau;
guana kurukuru pinomo si kote garata umumi Arau.
- ⁹ Kei Izireli, ta huara si agoi,

* ^{13:5} Diut 8:11-17

sina kana mae Au agoi si Arau, Arau sapu
toka nigo.

10 Avei sa mua bañara, pude mani harupu igo?
Avei sari mua koimata koari doduru mua
vasileana, pu zama ni goi,
'Poni au keke bañara meke na koburu tavia,'
gua?*

11 Ke pa Qua binugoro si poni igo Arau si keke
bañara,
meké pa Qua tinañaziri si vagi pania Arau si
asa.*

12 Sa tinazutu te Iparemi si tava naqiti eko mo,
sari nana sinea si ta kubere veko.

13 Sari tinasigitu tana barikaleqe nama podopodo
si kamo la koa sa,
ba na koburu si asa meke loke nana ginilag-
ilana;
ke pana kamo sa totoso,
ba koa eko mo si asa pa tiana sa barikaleqe,
lopu vura.

14 Kote holu vagi puleni Arau koasa ɻinirañira
tanisa lovü;

uve, kote vagi puleni Arau koasa minate.
Agoi na minate, avei sari mua minoho variva
mate?

Agoi na lovü, avei sa mua tinahuara?*

Kote loke Qua tataru si Arau koa goi,

15 be vea gugua bokaboka gua si asa koari na
tasina.

Na givusu pa gasa rimata sapu mae guana koe
Zihova si kote mae,

* **13:10** 1 Samuela 8:5-6

* **13:11** 1 Samuela 10:17-24, 15:26

* **13:14** 1 Kor 15:55

givusu nuquru mae gua pa qega;
 sa nana tototolo si kote noso
 meke sa nana berukehe si kote popa.
 Nana lose vekovekoana ginani si kote ta hiko,
 sari doduru nana tinagotago si kote ta vagi
 palae.

¹⁶ Sari tie pa Sameria si kaqu tava lipulipu koari
 ginugua sapu ta zutu ni arini,
 sina va karikari la ia rini sa dia Tamasa.
 Kote hoqa si arini koasa vedara;
 sari dia koburu hite si kote ta hiru la pa
 pepeso,
 sari dia barikaleqe molumoludi si kote hova
 tukeli rini tiadi.”

14

Tinioko koe Izireli Pude Kekere Pule La koe Zihova

¹ Kei Izireli, mu kekere pule la koe Zihova sa mua
 Tamasa.

Sari mua sinea mo va hoqa igo si agoi!

² Vagi sari mua zinama
 mamu kekere pule la koe Zihova.

Mamu zama la guahe koa Sa:

“Mu taleoso ni sari doduru mami sinea
 Mamu vagi puleni gami pa korapana sa Mua
 tataru,
 pude boka vukivukihini gami sari vua pa
 beru mami.

³ Lopu boka harupu gami Asiria si gami;
 lopu kote koi hose varipera si gami,
 lopu kote zama pule guahe si gami, ‘Mami
 tamasa,’ gua,
 koa sa pu ta tavete pa lima mami telemami,

ura koa Goi si ta tatarue sa koburu eapanā.”

Va Tatara nia Tamasa sa Tino Vaqura te Izireli

⁴ Zama se Zihova, “Kote salania Rau sa dia hahanana sineke tinarae meke tataru mokani, ura sa Qua binugoro si ele taliri va seu koa rini.

⁵ Kote guana puni si Arau koe Izireli; kote toa va leana guana havoro lili si asa.

Guana huda sida pa Lebanoni si kote va nabu gore i sa sari karosona;

⁶ sari liho vaqura tanisa si kote toqolo. Sa tinolava tanisa si kote guana huda olive, sa humaṇa lea tanisa si kote guana huda sida pa Lebanoni.

⁷ Sari tie si kote la koa pule pa kauruna sa nana aqoro.

Kote toa va leana guana kiko ta letena.

Kote vuvua guana huda vaeni, meke kote ta avosae hola si asa guana napo vaeni pa Lebanoni.

⁸ Kei Iparemi, loketonā Qua ginugua si Arau koari na beku.

Kote olanigo Rau si agoi meke kopu nigo.

Arau si guana huda paeni sapu koa buma eko mo; sari doduru mua vuvua si mae guadi koa Rau.”

Vina Betobeto

⁹ Esei si gilagilana? Kote tumae ni sa sari tītonā hire.

Esei si dodogorae? Kote va bakali sa.

Sari sirana te Zihovā si tonotodi;
sari tie toŋoto si ene lūli koa rini,
ba sari pu seke tinarae si ta tubarae meke
hoqani vasina.

**Buka Hope
The Holy Bible in the Roviana language of the
Solomon Islands
Buk Baibel long langguis Roviana long Solomon
Islands**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Roviana

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

2a5324ac-61e8-5e5b-b226-f3d15850d7c5